

**EVALUAREA TEMATICĂ A
STATULUI MAJOR AL APĂRĂRII
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2021 - 2025**

Raport de evaluare

2024

A. STATUL MAJOR AL APĂRĂRII

I. INTRODUCERE

- **Adresa fizică:** str. Izvor, nr.110, sector 5, cod poștal 050564
- **Adresa virtuală:** <https://www.defence.ro>
- **Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:**

Constituția României;

Legea nr. 346 din 21 iulie 2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea apărării naționale nr. 45/1994, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 355/2009 privind regimul stării de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate și al stării de război, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 453/2004, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 122/2011 privind regimul armelor, dispozitivelor militare și munițiilor deținute de Ministerul Apărării Naționale și de forțele armate pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 132/1997 privind rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărâre nr. 219 din 24 martie 2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 132/1997 privind rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public;

Strategia militară a României aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 832/2021.

- **Misiune / atribuții / competențe / structura**

Misiune/atribuții/ competență: Statul Major al Apărării asigură, conform Legii nr. 346 din 21 iulie 2006 (art. 13), cu modificările și completările ulterioare:

a) planificarea, organizarea, conducerea și operaționalizarea forțelor armatei, ridicarea graduală a capacității de luptă și mobilizarea armatei, planificarea și conducerea operațiilor la nivel strategic, inclusiv a celor din spațiul cibernetic, coordonarea activităților privind reziliența activităților în situații de criză în domeniul apărării și planificarea, organizarea și conducerea structurilor de rezistență armată pe teritoriul național, planificarea și managementul sistemului de comandă, control, comunicații, computere, informații, supraveghere și cercetare a sistemului logistic, planificarea armamentelor și implementarea mecanismului de implementare interinstituțională în domeniul apărării;

b) instruirea comandamentelor și forțelor, standardizarea în domeniul militar, managementul carierei individuale a personalului militar, recrutarea, selecția și planificarea asigurării cu resurse umane, realizarea suportului administrativ al instituțiilor din rețeaua de învățământ a Ministerului Apărării Naționale, în condițiile legii, avizarea programelor de studii și documentelor curriculare ale unităților și instituțiilor de învățământ militar, stabilirea necesarului de formare a personalului pentru nevoile proprii și profilul absolventului, managementul formării personalului militar în rezervă, în sistemul militar propriu și a activității de educație fizică și sport în armată, asistența

psihologică, realizarea sprijinului medical operațional în Armata României, asistența religioasă și promovarea valorilor specifice tradițiilor militare, culturii militare și educației civice;

c) cooperarea militară internațională, încheierea înțelegerilor tehnice cu forțele armate ale altor state și coordonarea asistenței juridice în domeniul operațional;

d) analizarea, evaluarea și coordonarea unitară, în structura de forțe, a măsurilor și activităților de planificare, constituire, înzestrare, dezvoltare și optimizare a capabilităților naționale și a celor dezvoltate în comun cu state membre NATO și UE sau în alte formate de cooperare, realizarea și conducerea asigurării cu informații geospațiale, asigurarea informațiilor geografice, hidrografice și hidrometeorologice.

(2) Statul Major al Apărării pregătește și conduce structurile militare care participă la misiuni militare în afara teritoriului statului național.

(3) La nivelul Statului Major al Apărării se constituie Comitetul Șefilor Statelor Majore, cu rol consultativ. Organizarea și funcționarea acestuia se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

- **Organigrama:**

Șeful Statului Major al Apărării exercită comanda și controlul prin șefii Statelor Majore ale Forțelor Terestre, Aeriene și Navale și prin comandanții Comandamentului Forțelor Întrunite, Comandamentului Forțelor pentru Operații Speciale, Comandamentului Logistic Întrunit, Comandamentului Comunicațiilor și Informaticii și Comandamentului Apărării Cibernetice, în conformitate cu Constituția României, legile, ordinele și instrucțiunile ministrului apărării naționale.

- **Structuri subordonate**

Număr total poziții/funcții prevăzute în statul instituției (inclusiv nr. funcții de conducere ocupate cu titlu permanent):

Conform legislației în vigoare, șeful Statului Major al Apărării își exercită comanda deplină asupra structurii de forțe a Armatei României. Informațiile privind numărul total de poziții/funcții prevăzute în statele de organizare sunt clasificate.

În ceea ce privește cifrele oficiale pentru Ministerul Apărării Naționale, cuprinzând numărul de posturi ocupate în luna ianuarie 2023, se poate accesa la <https://mfinante.gov.ro>.

- **Resursele alocate pentru cele 3 standarde supuse evaluării:**

a) **resurse financiare, evidențiindu-le distinct pe cele alocate pentru pregătirea profesională**

b) **resurse umane**

c) **resurse materiale (calculatoare, spațiu pentru desfășurarea activității, acces la internet etc.)**

Resursele nu sunt asigurate separat deoarece responsabilitățile privind gestionarea activităților care țin de implementarea Strategiei Naționale Anticorupție, gestionarea riscurilor de corupție și cele privind avertizorul de integritate sunt îndeplinite prin atributii suplimentare la fișa postului.

- **Scopul misiunii de evaluare**

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021 au fost aprobate *Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2021-2025* și documentele aferente acesteia.

Potrivit art. 11 și 12 din *Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2021-2025*, aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr.2046/2022, în cadrul reuniunilor desfășurate în luna decembrie

2022, platformele de cooperare au aprobat temele de evaluare tematică și instituțiile ce urmează a fi supuse evaluării în anul 2023.

Temele care fac obiectul misiunilor de evaluare tematică în anul 2023 sunt:

1. evaluarea riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale;
2. evaluarea incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale,
3. gestionarea mecanismului de implementare a SNA de către instituțiile publice (inclusiv întreprinderi publice).

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- Identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- Identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Procedura evaluării a constat în completarea chestionarului tematic de evaluare transmis la data de 23 martie 2023, organizarea vizitei de evaluare la sediul Statului Major al Apărării, în data de 5 aprilie 2023 și redactarea raportului de evaluare.

▪ **Componența echipei de evaluare**

Echipa de evaluare a fost compusă din 6 persoane:

- D-na. Ana-Maria Neamțu, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției, expert evaluator din partea platformei administrației publice centrale;
- D-na Oana Bănățeanu, Sanofi România, expert evaluator din partea platformei de cooperare a mediului de afaceri;
- D-na. Irina Lonean, Transparency International România, expert evaluator din partea platformei societății civile;
- D-na. Patricia Valentina Berianu, Transparency International România, expert evaluator din partea platformei societății civile;
- Dl. Valentin Topoloiu, Direcția Generală Anticorupție, expert evaluator din cadrul platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
- Dl. Octavian Chesaru, Autoritatea Electorală Permanentă, expert evaluator din cadrul platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție.

Reprezentanții STATULUI MAJOR AL APĂRĂRII care au luat parte la întâlnire au fost:

- Dl. Corneliu Postu, director al Statului Major al Apărării;
- Dl. Sorin Mihai, șef Oficiu program major și coordonare structuri;
- Dl. George Dilancea, șef Oficiu secretariat;
- Dna. Carmen Moise, șef Birou control intern managerial;
- Dna. Daniela Cristescu, subofițer de administrație și cu evidența documentelor clasificate.

Reprezentanții Direcției de prevenire și investigare a corupției și fraudelor (DPICF) care au luat parte la întâlnire au fost:

- Dl. Adrian Ivan, locțiitorul șefului DPICF;
- Dl. Gheorghe Laurențiu - Cristian, șeful Biroului metodologie și coordonare strategii anticorupție din cadrul DPICF.

Din partea Secretariatului tehnic al SNA au participat:

- D-na. Ruxandra LĂPĂDAT, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor.
- D-na. Cristina LIȚĂ, consilier superior, Ministerul Justiției.

II. CONSTATĂRI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Având în vedere faptul că Statul Major al Armatei exercită comanda și controlul prin șefii Statelor Majore ale Forțelor Terestre, Aeriene și Navale și prin comandanții Comandamentului Forțelor Întrunite, Comandamentului Forțelor pentru Operații Speciale, Comandamentului Logistic Întrunit, Comandamentului Comunicațiilor și Informaticii și Comandamentului Apărării Cibernetice, asigură (coordonează/monitorizează) implementarea politicilor anticorupție la nivelul tuturor structurilor subordonate ale acesteia (peste 90% dintre personalul MApN). La nivelul aparatului propriu al SMap este constituit grupul de lucru pentru prevenirea corupției (și actualizat ori de câte ori a fost necesar), prin act administrativ (Dispoziția SMap-55 din 03.07.2020) asumat de conducerea instituției.

Grupul de lucru pentru prevenirea corupției are în componența sa persoane desemnate de la nivelul tuturor domeniilor de activitate pe care le coordonează SMap, nivelul de reprezentare fiind de comandă ori specialiști cu experiență în domeniul de activitate.

De asemenea, la nivelul tuturor structurilor subordonate SMap care au calitatea de ordonatori de credite sunt desemnate grupuri de lucru pentru prevenirea corupției. SMap a transmis informații ori instrucțiuni cu privire la managementul riscurilor de corupție, anual sau ori de câte ori este nevoie, către toate structurile subordonate pentru asumare și conformare.

Grupul de lucru de la nivelul SMap a identificat, descris și evaluat riscurile de corupție de la nivelul fiecărei structuri organizatorice, fiind actualizat/elaborat și asumat Registrul riscurilor de corupție de către conducerea instituției, anual. SMap a transmis Registrul riscurilor de corupție către toate structurile subordonate, astfel încât să poată fi utilizat ca instrument de prevenire la nivelul acestora.

O parte dintre membrii grupului de lucru/consilierii de etică au participat la programe de formare profesională cu privire la prevenirea faptelor de corupție/managementul riscurilor de corupție/evaluarea incidentelor de integritate/implementarea politicilor de prevenire din SNA. La nivelul MApN, prin platforma virtuală a Universității Naționale de Apărare "Carol I", începând cu 2023, va fi organizat/disponibil un curs ce va fi derulat online cu tema "managementul riscurilor de corupție", beneficiarii principali fiind consilierii de etică de la nivelul structurilor MApN, ori alte persoane interesate din afara instituției.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

La nivelul SMap, consilierul de etică este desemnat responsabil pentru implementarea metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate. Acesta centralizează sesizările legate de incidentele de integritate de la nivel central. De asemenea, la nivelul instituției nu este elaborată o procedură de lucru pentru centralizarea automată a informațiilor legate de trimeri în judecată,

condamnări ori destituiri din funcția publică ca urmare a săvârșirii unor abateri disciplinare în legătură cu încălcarea codului de etică și deontologie de la nivelul structurilor subordonate. Conform declarațiilor reprezentanților instituției, în 2022 nu s-au produs incidente de integritate. SMap a transmis informațiile necesare către MAPN pentru publicarea Raportului anual privind evaluarea incidentelor.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

La nivelul SMap, consilierul de etică desemnat pentru implementarea politicilor de prevenire a corupției, are rolul de asigurare a modului în care se aplică legislația privind activitățile cu factori de risc de corupție, precum și de a monitoriza și coordona modul de implementare a măsurilor stabilite în planul privind implementarea SNA 2021-2025.

Totodată, la nivelul SMap sunt centralizate datele transmise de către toate structurile subordonate și înaintate către Direcția de prevenire și investigare a corupției și fraudelor din cadrul MAPN.

În cadrul ședințelor de comandă ori ședințelor de pregătire profesională, la nivelul SMap sunt abordate/incluse/dezbătute subiecte/teme legate de prevenirea faptelor de corupție, prevăzute în inventarul măsurilor preventive din SNA 2021-2025.

III. BUNE PRACTICI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

Conform celor declarate de cei de la nivelul SMap, există o preocupare continuă în ceea ce privește perfecționarea/specializarea membrilor grupurilor de lucru pentru prevenirea corupției, fiind dezvoltat un curs pentru managementul riscurilor de corupție ce va fi disponibil pentru parcurgerea online prin platforma de e-learning.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Fundamentarea modificărilor și completărilor aduse registrului riscurilor de corupție de rezultatele aplicării unor chestionare persoanelor cu funcții de conducere sau coordonare din cadrul instituției sau al structurilor subordonate, coordonate sau aflate sub autoritate, precum și angajaților din cadrul structurilor care desfășoară activități considerate vulnerabile la corupție, în vederea adresării dispozițiilor art. 11 alin. (2) lit. e) și alin. (3) din Metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018.

Actualizarea planului de integritate al instituției ca urmare a evaluării anuale a modului de implementare a acestuia, precum și ca urmare a formalizării, monitorizării și revizuirii riscurilor de corupție la care sunt expuse activitățile desfășurate de instituție, în vederea adresării Măsurii nr. 1.1.3. din SNA 2021-2025 și a dispozițiilor art. 5 lit. f) din Metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Formalizarea prin act intern a unui mod de lucru particularizat pentru eventualitatea în care un incident de integritate analizat de către responsabil vizează fapte săvârșite de către o persoană aflată la conducerea instituției publice sau un șef ierarhic superior al acestuia, cu considerație pentru dispozițiile art. 7 alin. (3) din Metodologia de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

1. Organizarea/desfășurarea de către SMAp, împreună cu specialiști din cadrul Direcției de prevenire și investigare a corupției și fraudelor, de convocări profesionale cu membrii grupurilor de lucru de la nivelul tuturor structurilor subordonate pentru clarificarea/dezbaterea unor aspecte în ceea ce privește implementarea setului de măsuri preventive al SNA 2021-2025.

2. Dezvoltarea unui curriculum/extinderea numărului de teme de pregătire profesională, împreună cu specialiști din cadrul Direcției de prevenire și investigare a corupției și fraudelor, care ar putea fi disponibile în cadrul platformei de e-learning a MApN, teme de pregătire specifice aplicării codului etic, declarării averilor, declarării cadourilor, gestionării conflictelor de interese, gestionării incompatibilităților, protecției avertizorilor, evaluării incidentelor de integritate ș.a.m.d.

3. Operaționalizarea pe pagina de internet a instituției și/sau actualizarea, după caz, a secțiunii privind Integritatea instituțională, cu respectarea cerințelor prevăzute în Anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 1.269/2021. Respectiva secțiune trebuie să includă, fără a se limita la acestea, următoarele documente:

- Cod etic/deontologic/de conduită
- Lista cuprinzând cadourile primite, potrivit Legii nr. 251/2004 și destinația acestora;
- Mecanismul de raportare a încălcărilor legii;
- Declarația privind asumarea unei agende de integritate organizațională;
- Planul de integritate al instituției;
- Un raport narativ referitor la stadiul implementării măsurilor atât în prevăzute în SNA, cât și în planul de integritate ce revin în sarcina fiecărei instituții;
- Situația incidentelor de integritate, precum și o prezentare succintă a măsurilor adoptate pentru remedierea aspectelor care au favorizat producerea incidentului;
- Studii/cercetări/ghiduri/materiale informative relevante.

4. Includerea în planului de integritate al instituției a unor măsuri care vizează desemnarea persoanelor responsabile pentru colectarea și prezentarea indicatorilor prevăzuți în Anexa nr. 3 la H.G. nr. 1269/2021.

5. Completarea planului de integritate al instituției cu măsuri care adresează Măsurile nr. 2.2.-2.7. și 5.4.2. din SNA 2021-2025.